

REMCREAD

Empowering Refugee & Migrant Women
through Creative Methods and Digital Literacy

PRAWO I ETYKA W INTERNECIE

Digital Literacy In-Training Service
MODULE 1.3

Co-funded by
the European Union

PODCZAS WARSZTATÓW DOWIESZ SIĘ

01

Czym jest prawo autorskie i jak chroni
Twoją twórczość online

02

Jak legalnie korzystać z cudzych
materiałów (muzyka, zdjęcia, filmy)

03

Jak zadbać o prawa do wizerunku i ochronę
danych osobowych w internecie

04

Jak działać etycznie i odpowiedzialnie
w środowisku cyfrowym

Prawo autorskie

dla początkujących twórców internetowych

Podstawowe zasady prawa autorskiego.

1

Znajomość tych podstawowych zasad pomoże ci legalnie tworzyć treści i chronić swoje prace przed nielegalnym wykorzystaniem przez innych.

Czym jest prawo autorskie?

Ochrona twórczości

Prawa autorskie to zasady, które chronią oryginalne treści, takie jak tekst, zdjęcia, filmy i muzyka.

Automatyczna własność

Kiedy coś tworzysz, automatycznie posiadasz do tego prawa - nikt nie może wykorzystać Twojej pracy bez Twojej zgody.

Jak działa ochrona praw autorskich?

1

Automatyczna ochrona

Każdy, kto tworzy oryginalną treść (video, tekst, zdjęcie), automatycznie staje się właścicielem praw autorskich do swojej pracy.

2

Czas trwania ochrony

Ochrona trwa od momentu stworzenia utworu i zazwyczaj przez 70 lat po śmierci autora.

Czym jest domena publiczna?

To materiały, do których prawa autorskie wygasły

Domena publiczna gromadzi dzieła, które nie są już chronione prawami autorskimi, np. bardzo stare książki, filmy.

Wolne do użycia

Można ich używać bez pytania o zgodę autora.

Jakich treści możesz użyć?

Własne treści i utwory - korzystanie z nich jest zawsze bezpieczne.

Domena publiczna – bez ograniczeń.

Licencje Creative Commons:

CC0 – całkowicie wolne.

CC BY – podaj autora.

CC BY-SA – podaj autora + udostępniaj dalej na tej samej licencji.

CC BY-NC – tylko niekomercyjnie.

CC BY-ND – bez zmian/modyfikacji.

Zawsze sprawdzaj zasady korzystania.

Na co zwracać uwagę tworząc w Internecie?

1

Plagiat

Nie kopiuj cudzej pracy bez pozwolenia lub bez podania źródła.

2

Muzyka, zdjęcia, filmy

Upewnij się, że masz licencję na użytkowanie, zwłaszcza w celach komercyjnych.

3

Prawo do cytowania

Możesz cytować małe fragmenty, o ile podasz źródło i autora. Pamiętaj! Cytat musi być uzasadniony celem, np. analizą, krytyką, wyjaśnieniem.

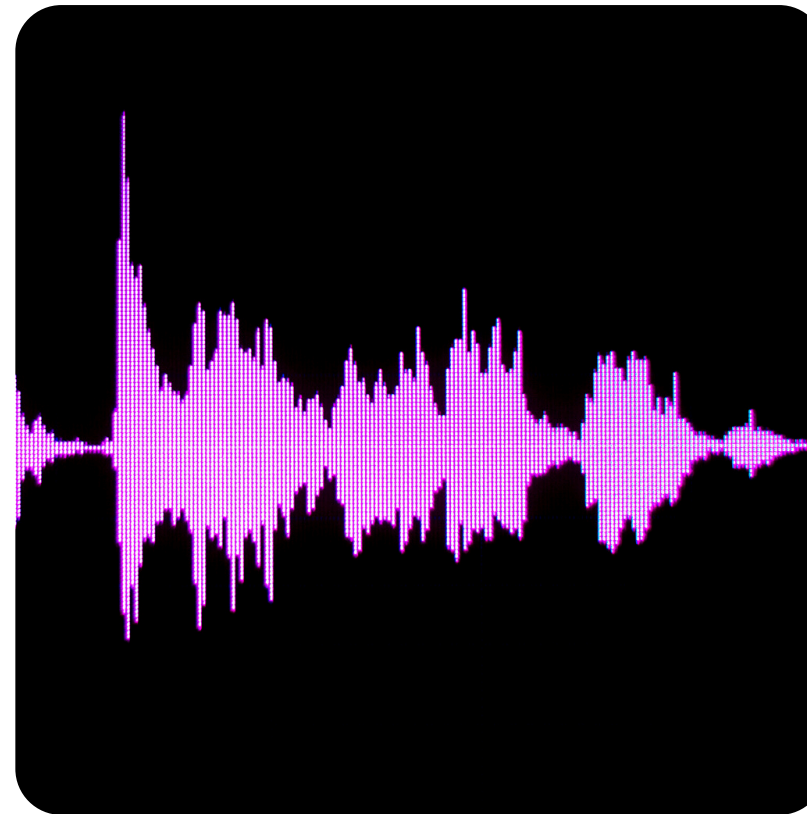

Gdzie szukać legalnych materiałów?

Zdjęcia i grafiki

- unsplash.com
- pixabay.com
- pexels.com
- freepik.com

Muzyka i dźwięki

- freesound.org
- ccmixter.org
- [YouTube Audio Library](https://www.youtube.com/audiolibrary)

Video

- videvo.net
- coverr.co

Jak chronić własne treści?

- Umieszczaj informacje o autorstwie.
- Możesz dodać znaki wodne lub metadane.
- Publikując, zdecyduj czy chcesz zezwolić na udostępnianie lub modyfikację (np. przez CC).

Kto ma prawa do obrazu wygenerowanego przez AI?

W większości krajów (w tym UE) obecnie obrazy stworzone wyłącznie przez sztuczną inteligencję nie są chronione prawem autorskim, ponieważ:

- nie zostały stworzone przez człowieka,
- prawo autorskie chroni „twórczość człowieka”.

Przykład: jeśli wygenerujesz grafikę w Midjourney lub DALL·E – formalnie nie jesteś jej autorem w sensie prawa autorskiego.

Czy możesz legalnie używać obrazów wygenerowanych przez AI?

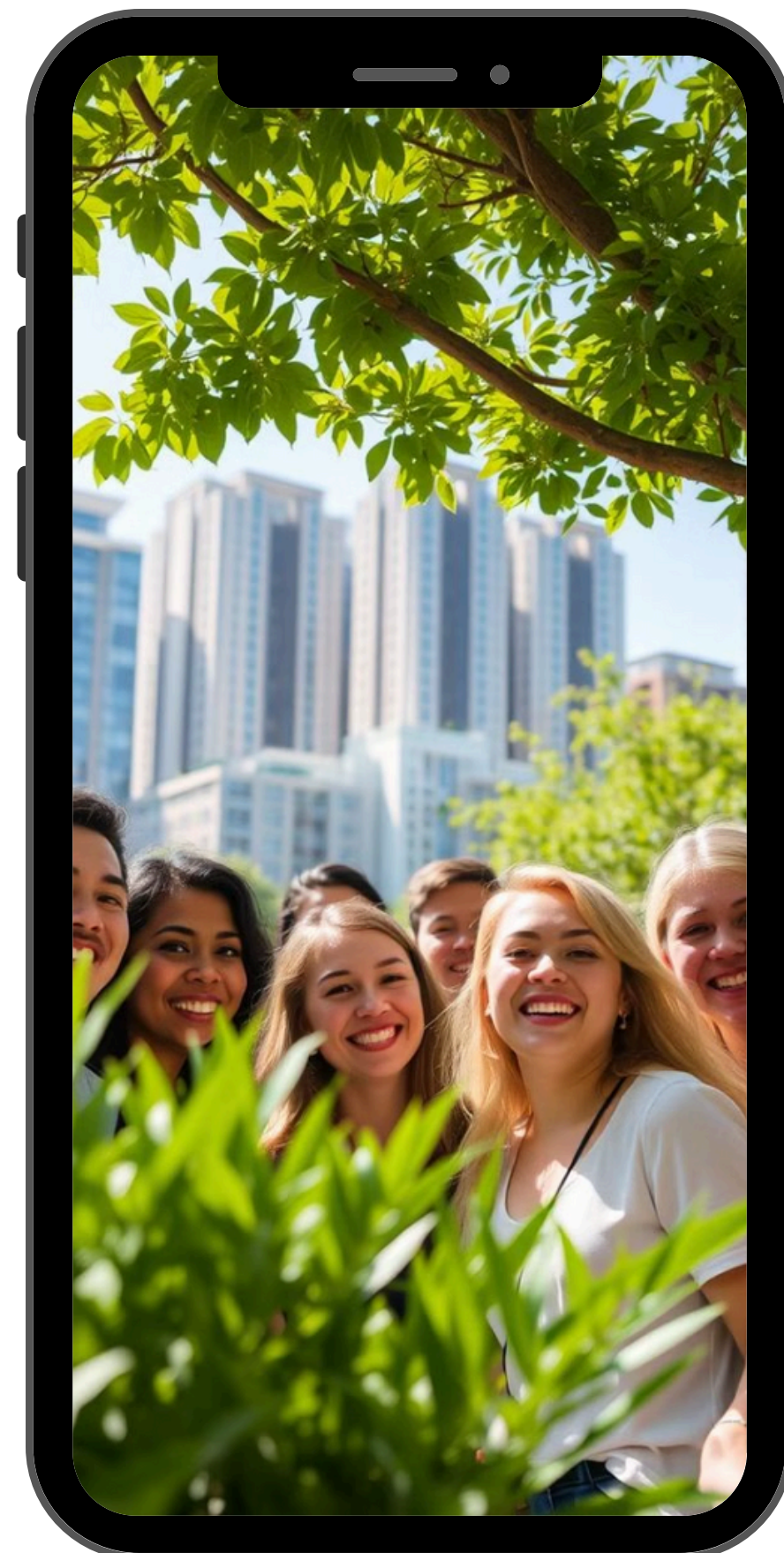
Tak – o ile narzędzie AI udziela Ci licencji na korzystanie z obrazu.

Każde narzędzie ma własny regulamin:

- DALL·E / OpenAI – możesz używać wygenerowanych obrazów do celów komercyjnych, ale nie masz praw autorskich.
- Midjourney – obrazy są publiczne, ale użytkownicy z płatnym planem mają szerokie prawa do użytku.
- Canva AI, Adobe Firefly – oferują licencje użytkowe zgodne z zasadami RODO i prawami autorskimi.

Prawo do wizerunku i ochrona danych osobowych w publikacjach internetowych

Dlaczego to ważne?

- 1** Publikując zdjęcia i filmy w internecie, często nieświadomie naruszamy cudze prawa.
- 2** Odpowiedzialność prawna dotyczy nie tylko organizacji, ale także osób prywatnych.
- 3** Znajomość zasad ochrony danych osobowych i prawa do wizerunku pomaga uniknąć problemów prawnych i chronić reputację.

Czym jest prawo do wizerunku?

Wizerunek to każda forma przedstawienia osoby, która pozwala ją rozpoznać (np. zdjęcie, nagranie wideo, rysunek).

Utrwalanie i publikacja wizerunku wymaga zgody osoby przedstawionej, z wyjątkiem ściśle określonych sytuacji (np. osoba publiczna podczas wydarzenia publicznego).

Wizerunek a dane osobowe

1

Wizerunek osoby to dana osobowa, jeśli umożliwia identyfikację danej osoby

2

Publikując zdjęcia zawierające wizerunki, musimy stosować przepisy RODO (GDPR):

- Zasada minimalizacji danych
- Transparentność – informowanie o celach i czasie przetwarzania
- Prawo do wycofania zgody

Zgoda na publikację wizerunku

Zgoda powinna być:

- **Świadoma** – osoba wie, gdzie i w jakim celu zdjęcie zostanie użyte.
- **Dobrowolna** – brak przymusu.
- **Udokumentowana** – najlepiej pisemnie lub elektronicznie.

Zgoda powinna wskazywać zakres (np. media społecznościowe, strona internetowa, materiały promocyjne) i czas trwania.

Ochrona danych osobowych – co to oznacza w praktyce?

- 1** Nie publikuj zdjęć, na których znajdują się osoby trzecie, bez ich zgody.
- 2** Stosuj anonimizację: rozmycie twarzy, usuwanie metadanych (lokalizacja, imię), zdjęcia z tyłu.
- 3** Przechowuj zgody i dokumentację zgodnie z zasadą bezpieczeństwa danych.

Media społecznościowe i ryzyka prawne

1

Platformy społecznościowe mogą wykorzystywać Twoje zdjęcia – sprawdź regulaminy.

2

Udostępnianie cudzych zdjęć (nawet oznaczonych) może być naruszeniem prawa.

3

Korzystanie z cudzych zdjęć w celach promocyjnych lub komercyjnych bez zgody to ryzyko pozwu.

Nowe technologie – nowe wyzwania

- **AI generujące obrazy:** kto jest właścicielem praw?
- **Rozpoznawanie twarzy:** zagrożenia prywatności, zwłaszcza dzieci.
- **Geolokalizacja i metadane:** zdjęcia mogą ujawniać więcej niż widać.

Dobre praktyki dla publikujących w internecie

- 1** Uzyskuj zgody i archiwizuj je.
- 2** Ogranicz widoczność osób trzecich na zdjęciach.
- 3** Korzystaj z legalnych źródeł grafik i zdjęć.
- 4** Zawsze podpisuj autora, jeśli wymagają tego zasady licencji.
- 5** Regularnie aktualizuj wiedzę o przepisach prawa.

Podsumowanie

- Prawo do wizerunku i ochrona danych osobowych są nierozdzielnie powiązane.
- Każda osoba publikująca treści online ponosi odpowiedzialność za ich legalność.
- Nie publikuj wizerunku innych bez pytania, nawet jeśli „to tylko story”.
- Świadome działanie to nie tylko ochrona przed karami, ale także **szacunek do innych osób i ich prywatności**.

Etyka w cyfrowym świecie

Czym jest etyka cyfrowa?

Etyka cyfrowa to zbiór norm i wartości, które powinny kierować naszymi działaniami w środowisku online.

Dotyczy nie tylko zgodności z prawem, ale również odpowiedzialności, szacunku i uczciwości wobec innych użytkowników.

W centrum etyki cyfrowej stoi człowiek – jego godność, prywatność i bezpieczeństwo.

Netykieta – zasady właściwego zachowania w sieci

- 1 Szacunek w komunikacji** – Uprzejmość wobec rozmówców, nawet w przypadku odmiennego zdania.
- 2 Brak nękania i agresji** – Zakaz mowy nienawiści, trollingu i personalnych ataków.
- 3 Unikanie spamu** – Niezaśmiecanie przestrzeni cyfrowej zbędnymi treściami.
- 4 Ochrona prywatności** – Nieudostępnianie danych innych osób bez ich zgody.

Odpowiedzialność cyfrowa

- Każdy użytkownik internetu ma wpływ na cyfrowe środowisko.
- Publikując, komentując czy udostępniając treści:
 - **Bierz odpowiedzialność** za skutki swojego działania.
 - **Szanuj innych** – ich poglądy, emocje i prywatność.
 - **Myśl krytycznie** – weryfikuj źródła informacji.
- Buduj kulturę zaufania, a nie konfliktu i dezinformacji.

Odpowiedzialność cyfrowa

Znaczenie słów

Publikacje online mogą realnie wpływać na innych.

Prawda i rzetelność

Konieczność weryfikowania źródeł informacji.

Zgodność z prawem

Zakaz publikowania treści naruszających prawo.

Wartości w świecie cyfrowym

- **Uczciwość** – nie przypisuj sobie cudzej pracy, nie manipuluj informacją.
- **Szacunek** – nie obrażaj, nie wykluczaj, nie hejtuj.
- **Odpowiedzialność** – przewiduj konsekwencje działań.
- **Empatia** – po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- **Etyczne postępowanie w sieci to nie tylko dobry nawyk – to warunek zdrowej komunikacji i współistnienia online.**

REMCREAD

Empowering Refugee & Migrant Women
through Creative Methods and Digital Literacy

**"PRZESTAŃ MARZYĆ
ZACZNIJ DZIAŁAĆ"**

REMCREAD

Empowering Refugee & Migrant Women
through Creative Methods and Digital Literacy

**Co-funded by
the European Union**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Projekt nr 2023-1-PL01-KA220-ADU-000156610

www.remcreadwomen.eu

